

ВІДГУК НА ТРЕТЮ РЕДАКЦІЮ ВИДАННЯ „АНОТОВАНИЙ СПИСОК УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВИХ НАЗВ ПТАХІВ ФАУНИ УКРАЇНИ” ЗА АВТОРСТВОМ Г. В. ФЕСЕНКА ТА А. А. БОКОТЕЯ

Жодна з наукових галузей не може повноцінно існувати без вироблення власної спеціальної термінології. Специфічні терміни і назви функціонують як лаконічні місткі носії інформації, вони зосереджують в собі у концентрованому символізованому вигляді усі логічно-казуальні характеристики явищ і об’єктів. Без використання термінологічного апарату розповідь про явища – це швидше проста побутова балачка, а зі зваженим застосуванням усталених термінів – наукова мова. Це стосується будь-якої з національних мов, в яких так чи інакше розвинута номенклатура – лексика для означення об’єктів уваги.

Склад української зоологічної номенклатури загального вжитку дуже широкий. Назви, вживані для однієї і тієї самої тварини, часто можна з’єднати у довгі синонімічні ланцюжки, що добре продемонстрував М. В. Шарлемань та інші науковці у своїх словниках по зоологічній номенклатурі. Та хоча ці словники відображають багатство лексики, вони не оптимізують її вживання у науковій мові, не створюють однозначності для сприйняття об’єкту. Таке можливе лише при уніфікації номенклатурної лексики для наукового використання.

Уніфікація і типіфікація української орнітологічної номенклатури стали головними цілями видання „Анотований список українських наукових назв птахів фауни України”. Його автори дуже зважено підійшли до напрацювань орнітологів минулого століття. Використавши при підготовці третьої редакції 160 першоджерел по фауні України та по питаннях національної природничої номенклатури, вони упорядкували українські назви для 424 видів птахів вітчизняної фауни, назви 206 родів, 63 родин і 21 ряду птахів. У загальному логічному контексті вперше запропоновано і кілька українських назв птахів невітчизняної фауни.

Праця містить вперше обґрунтовані в національній орнітологічній літературі принципи і підходи для укладання української номенклатури при означенні таксонів різних рівнів у класифікаціях птахів. Можна намагатися опонувати, але не можна відмовити авторам в тому, що ці принципи і підходи зрозумілі й логічні.

Третя редакція видання „Анотований список українських наукових назв птахів фауни України” дуже інформативна і з огляду на нову фауністичну частину в ній, де у стислій табличній формі охарактеризовано сучасний статус перебування та чисельність птахів фауни країни, і з урахуванням того, що вона доповнена зручними для використання алфавітними покажчиками назв на чотирьох мовах (українській, латинській, російській, англійській), вжитих для укладання систематичного переліку птахів фауни України.

Нагальність цього видання, яке радимо використовувати не лише орнітологам, але й значно ширшому колу користувачів, очевидна. Досконалий результат копіткої роботи став можливим завдяки поєднанню у авторів професійних знань з орнітології і тонкого відчуття особливостей української мови. Це видання є справжнім здобутком національної орнітології.

Канд. біол. наук,
доцент Кафедри зоології
Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
В. А. Мельничук